

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Digitalizace výuky oboru Kosmetické služby		Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0535
Škola: Soukromá střední odborná škola Břeclav, s.r.o., Mládežnická 3, 690 02 Břeclav		
Předmět: Chemie	Ročník: 3.	
Tematický okruh: Deriváty uhlovodíků		
Jméno autora: Mgr. Vráblová Blanka	Datum tvorby: 17.12. 2013	
Kód materiálu: OPVK_1.5_DUM_III/2_CHE_08_VR		
Soubor: VYSTUPY/VY_32_inovace_CHE_08_VR		
Anotace: materiál slouží k výuce fenolů v rámci organické chemie		

Fenoly

Deriváty uhlovodíků

Charakteristika

- Fenoly = aromatické sloučeniny, v jejichž molekulách je hydroxylová skupina vázána na atom uhlíku benzenového jádra

Názvosloví

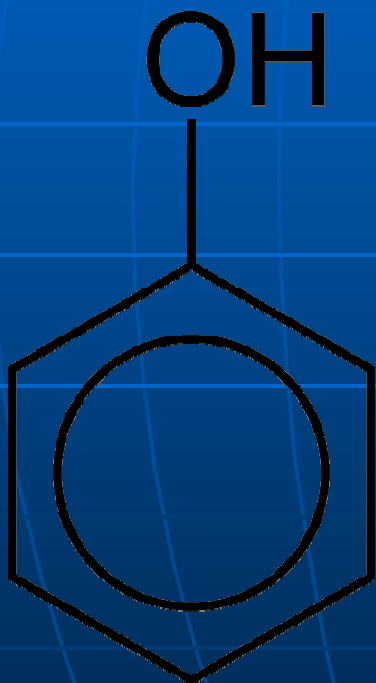
- 1. triviální název
  - př. pyrokatechol
- 2. koncovka -ol, popř. -diol, -triol v názvu aromatického uhlovodíku
  - př. benzendiol
- U fenolů a kresolů se názvy podle substitučního principu nepoužívají
  - př. kresol -> o-kresol

Vlastnosti, výroba

- Bezbarvé krystalické látky
- Na vzduchu se oxidují a zbarvují
dorůžova (červenohněda)
- Získávají se z černouhelného dehtu
nebo se vyrábějí synteticky

Zástupci

- Fenol – C_6H_5-OH

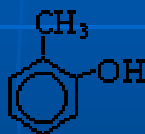
- Jedovatý, leptá pokožku
- Omezeně rozpustný ve vodě
- 2% roztok = karbolová voda - používá se k dezinfekci

Zástupci

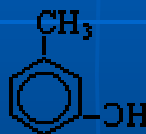
■ Kresoly

fenol

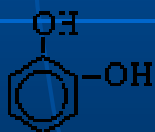
o - kresol

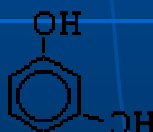
p - kresol

m - kresol

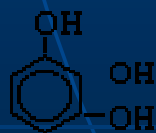
pyrokatechol

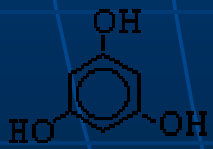
rezorcinol

hydrochinon

pyrogaldol

fluoroglucinol

- V molekulách methylová a hydroxylová skupina
- Černouhelný dehet
- Silnější dezinfekční účinky než fenol, méně leptavé
- Mýdlové roztoky – dezinfekční prostředky
- Katechol, hydrochinon – fotografické vývojky

Zdroje

- J. Blažek, J. Fabini: Chemie pro studijní obory SOŠ a SOU nechemického zaměření, SPN, Praha 1999
- A. Mareček, J. Honza: Chemie pro čtyřletá gymnázia, 3. díl, Nakladatelství Fortuna, 2000
- J. Fikr: Názvosloví organické chemie, nakladatelství Rubico, Olomouc 2002